

**TÜRK DİLİ DERSİ
FİNAL SINAV SORULARI**

TC Kimlik Numarası: _____

Bölüm: _____

Adı Soyadı: _____

İmza: _____

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkçenin ses özelliklerine uyar?

- A) Televizyon
- ☒ B) Seslenmek
- C) Seyyah
- D) Kontrbas
- E) Aile

2. Aşağıdakilerden hangisi Arap alfabesinin özelliklerinden birisi değildir?

- ☒ A) Türkler tarafından kullanılan ilk alfabedir. \
- B) 28 harften oluşur. Ancak harf sayısı farklı toplumlardaki kullanımına göre değişiklik göstermiştir.
- C) Türklerin tarih boyunca kullandıkları alfabeler içinde kullanım süresinin uzunluğu ve yayılma alanının genişliği açısından en başta gelen alfabedir. \
- D) Bu alfabe ile oluşturulan metinler sağdan sola doğru yazılır. \
- E) Türkçeyi Arap harfleri ile ilk defa yazan devlet Karahanlılardır.

3. "Neşe denmiştir adına,
Kalbi yaralı bülbülün türküsü.
Karışmıştır kalabalığın sesine,
Kaybolmuştur yıldızlar altında."

Yukarıdaki dörtlükte aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi
- B) Ulama
- C) Ünsüz yumuşaması
- D) Ünlü daralması
- ☒ E) Ünlü düşmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi konuşma dili ile yazı dili arasındaki farklardan biri değildir?

- A) Dilin tarihî gelişimini yazı diliyle takip etmek zordur, o nedenle konuşma dili aracılığıyla takip etmek gerekir.
- B) Genellikle hiçbir bölgede konuşulduğu gibi yazılmaz, yazıldığı gibi konuşulmaz.
- ☒ C) Yazı dili, bir dilde bulunan lehçe, şive ya da ağızlardan birinin; diğer lehçe, şive ya da ağızlara baskın çıkması sonucu oluşan, kitaplarda, yazılı diğer eserlerde, okullarda, vb. kullanılan okuma-yazma dilidir.
- D) Konuşma dili, yazı diline göre daha doğaldır.
- E) Konuşma dili bir ülke içerisindeki farklı bölgelerde gündelik hayatta kullanılan dil iken yazı dili bütün ülkenin okuma-yazma dilidir.

5. "Uygur Türkçesi Dönemine ait bir eserdir. Çin'in Kansu bölgesindeki Bin Buda mabetlerinde bulunmuştur. İyi kalpli bir şehzadenin bütün canlılara yardım etmek maksadıyla çok değerli bir mücevheri ele geçirmek üzere çıktığı yolculuk ve bu yolculuk esnasındaki maceraları anlatılır. Özetle iki kardeş arasında geçen ve Burkan dinine ait bir menkabenin hikâyesidir. Metin, Çince'den çevrilmiştir. Dili son derece canlı ve akıcıdır."

Bu paragrafta sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
- B) Altun Yaruk (Altın Işık)
- C) Divân-ı Hikmet
- ☒ D) Kalyanankara ve Papamkara Hikâyesi
- E) Codex Cumanicus

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde oldurgan çatılı bir fiil kullanılmıştır?

- ☒ A) Annesi onu yıllarca Ankara'da okuttu.
- B) Sonunda arabasını yaptırmıştı.
- C) Geçen haftaki deprem beni çok korkuttu.
- D) Yapılacak işleri tek tek yazdırdı.
- E) Kendi gelemeyince çocukları okuldan aldırdı.

7. Aşağıdaki kelimelerden hangisi isimden fiil yapan yapım eki almıştır?

- A) Büyütmek
- ☒ B) Önemsemek
- C) Görünmek
- D) Gezdirmek
- E) Kırılmak

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk ismi yer alır?

- A) Yüzmek benim için bir tutku.
- B) Dün akşam sakın sakın kitap okudum.
- C) En sevdiğin film hangisi?
- D) Müziğin sesini biraz kısar mısın?
- ☒ E) Sabah erken saatlerde ormanda yürümeyi seviyorum.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bitirmem gereken dünya kadar iş var.
- ☒ B) Yeni komşumuz Ahmet bey çok iyi bir insandı.
- C) Anadolu'nun batısı bu hafta yağmurlu olacakmış.
- D) Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencileri gelecek hafta tiyatroya gidecek.
- E) Maraş dondurması her yerde bililir.

D

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış vardır?

- A) Çocuğun yüzü sapsarıydı.
- B) Sanatçının repertuarı oldukça zengindi.
- C) Eskiciden aldığım eşyalar sapasağlam çıktı.
- D) Ona verdiğim kitabı hoyratça kullanmış.

● Konferans salonunda tam otuzaltı kişi vardı.

11. Aşağıdakilerden hangisinde soru sıfatı kullanılmıştır?

- A) Yarın akşam nereye gidiyoruz?
- B) Bunu Aslı'ya kim söylemiş?
- C) Buraya kadar nasıl geldi?
- D) Nasıl bir elbise arıyorsun?
- E) Ne demek istiyorsun?

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi öznesine göre istes çatılı bir fiildir?

- A) Tören hazırlıkları tamamlandı.
- B) Söylemem gereken her şeyi söyledim.
- C) Okul arkadaşlarımla hâlen yazıyoruz.
- D) Bunu bana nasıl yaparsın?
- E) Polis arabayı durdurdu.

13. Ölümden korkmak gereksiz midir () Ünlü bir filozof () "Ölümden korkmak boşunadır () çünkü yaşarken ölümü bilmiyorum () ölünce de bilmeyeceğim ()" sözüyle bu soruya en güzel cevabı vermiş.

Bu cümlede boş parantezle gösterilen () yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- (?) (:) (;) (.) (.)
- B) (?) (:) (;) (.) (...)
- C) (?) (:) (;) (.) (.)
- D) (!) (:) (;) (.) (?)
- E) (?) (:) (.) (.) (...)

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.
- B) Ben de İstanbul'da, o renk cümbüşünde, on beş yıl yaşadım.
- C) Ahmet'ler yarın akşam bize gelecekler.
- D) Adam, akıllı (!) olduğunu söylüyor.
- E) "Yazım Kuralları" bölümünde bazı uyarılara yer verilmiştir.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öznesi ortak sıralı bir cümledir?

- A) Ev alma, komşu al.
- Ben yanarım oğluma, oğlum yanar oğluna.
- C) Eve misafir gelmiş, herkes bir telaş içinde.
- D) Kaz gelen yerden tavuk esirgenmez.
- E) Kapıyı çaldık; sevimli bir kız çocuğu karşıladı bizi.

16. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Geçmişteki hatıralarını hüznle anlattı.
- B) Beklenmedik sürprizle karşılaştı.
- C) Bu diyet kesinlikle yararlı olabilir.
- D) Hiç unutmam, günlerden ya cumartesi ya pazardı.
- Dedem, canı sıkıldığında bahçeye inerdi.

D

17. "Ne sen onu ne o seni anlıyor." cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüklerin yanlış yerde kullanılması
- B) Mantık hataları
- C) Atasözü ve deyim yanlışları
- Yüklemle ilgili anlatım bozuklukları
- E) Sözcüklerin birbiriyle karıştırılması

18. Aşağıdakilerden hangisi Türkçenin güncel sorunları arasında sayılamaz?

- A) İngilizcenin dünyada artan ve Türkçeye de yansıyan etkisi karşısında duyarsızlaşma sorunu.
- B) Türkçenin kelime türetme konusunda yetersiz bir dil olması.
- Nitelikli bir yabancı dil eğitimi yerine yabancı dille eğitime yönelme ve o tür kurumlara saygınlık kazandırılması sorunu.
- D) Türkçe öğretimindeki sorunlar.
- E) Radyo, televizyon, basın, internet gibi kitle iletişim araçlarında Türkçeye gereken özenin gösterilmemesi sorunu.

19. Türkçenin tarihsel gelişimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisinde verilen bilgi hatalıdır?

- A) Türkçenin Türkler tarafından yazılan Türkçe metinler aracılığıyla izlenebilen en eski dönemi, Eski Türkçe dönemidir.
- B) Türkiye Türkçesi, Anadolu'da verilen kurtuluş mücadelesinin ardından 1923 yılında kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dili olan Türk yazı dilidir.
- C) Divân-ı Hikmet, Hoca Ahmed Yesevi'nin söylediği "hikmet" adı verilen şiirlerin bir araya getirilmesiyle oluşmuştur.
- D) Dilimizin Milattan birkaç bin yıl öncesinde Ana Altayca ya da Altay Dil Birliği'ne kadar uzanan bir tarihi vardır; ancak bu dönemlere ait bilgiler, belgelere dayanmadığı için daha çok karşılaştırmaya dayanan teorik bilgilerdir.
- Kutadgu Bilig, Türkçenin bilinen ilk ve en büyük sözlüğü ve ansiklopedisidir.

20. "Bu dillerde tek veya çok heceli kelime kökleri ile ekler vardır. Fakat yeni kelimeler türetilirken ve çekim sırasında çoğu zaman, kelime kökünde değişiklikler olur. Kelimenin kökünü oluşturan ünsüzler aynı kalırken ünlüler değişir ve yeni kelime elde edilir. Oluşturulan bu yeni kelimeler ile değişmeyen kelime kökündeki ünsüzlerin anlamı arasında bir anlam bağı vardır. Hint-Avrupa dilleri ve Arapçanın da içinde bulunduğu Hami-Sami dilleri bu gruba girer."

Yukarıdaki metinde hakkında bilgiler verilen dil grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tek Heceli (Ayrımlı) Diller
- B) Eklemeli Diller
- Bükümlü (Çekimli) Diller
- D) Birleştirmeli Diller
- E) Kurallı Diller

Sınav Süresi: 20 dakika

D